

Peter Máté er af ungersku bergi brotinn en hann var fæddur í Roznava í Tékkóslóvakíu. Hann stundaði píanónám frá ungum aldri en lauk einleikara- og kennarameistaragráðu úr Tónlistar-akademíunni í Prag. Á námsárum sínum vann hann til margra verðlauna í heimalandi sínu og síðar í alþjóðlegum keppnum, svo sem í Vercelli og Enna á Ítalíu 1986 og 1989.

Peter hefur búið á Íslandi frá árinu 1990 og kennir nú við Listaháskóla Íslands og Tónlistarskólann í Reykjavík. Hann hefur haldið einleikstónleika, leikið einleik með ýmsum sinfóníuhljóm-sveitum og tekið þátt í kammertónleikum, t.d. með Tríói Reykja-víkur og Kammertríói Kópavogs víða í Evrópu og Bandaríkjun-um. Í febrúar 2012 frumflutti Peter píanókoncert Jóns Ásgeirs-sonar á Akureyri ásamt Sinfóníuhljómsveit Norðurlands.

Peter Máté was born in Roznava in the former Czechoslovakia. He studied with Ludmila Kojanová in Kosice and Valentina Kameníková at the Prague Academy of Music, AMU. As a student he won prizes both in his home country and at international con-tests, such as Vercelli and Enna in Italy in 1986 and 1989.

Peter has lived in Iceland since 1990. He teaches at the Reykjavík College of Music and the Iceland Academy of the Arts, where he is the head of the Piano department. He has given solo recitals, played solo with various symphony orchestras, and taken part in chamber concerts far and wide in Europe and the United States. Peter is a member of the Reykjavík Piano Trio and the Kópavogur Flute Trio. He frequently gives master classes and he has been a jury member in various competitions.

Peter Máté

píanóleikari

*Kaffistofa safnsins er opin eftir tónleikana
The Museum café is open after the concert*

Sumartónleikar Listasafns Sigurjóns Ólafssonar
Þriðjudaginn 16. júlí 2013 kl. 20:30

Sergei Rachmaninoff var meistari stuttra karakterverka fyrir píanó, hvort sem rætt er um *Études-tableaux*, *Moments musicaux* eða *Prelúdíurnar*. Ótrúlegt hugmyndaflug og fjölbreytni er í þessum litlu verkum, gimsteinum píanóbókmenntanna. Það er líkt því að ganga um sali myndlistasafns og virða fyrir sér litrík síðrómantísk málverkin.

Liebesträume - *Ástardraumar* eru þrjú næturljóð sem upphaflega voru samin sem sönglög. Textinn er eftir þýzku ljóðskáldin, Ludwig Uhland og Ferdinand Freiligrath, og skrifaði Liszt texta ljóðanna inn í píanóútsetninguna. Reynir Axelsson þýddi ljóðin á íslensku og færi ég honum bestu þakkir fyrir.

Franz Liszt var mjög trúhneigður maður. Hann hlaut prestvígslu á síðari árum og eru mörg verk hans tengd trúnni. Tvö helgiljóð (legende) um heilagan Frans frá Paola eru meðal hans þekktustu trúarlegu píanóverka. Síðara ljóðið, sem hér er leikið, lýsir heilögum Frans er hann gengur á vatni yfir Messinasund milli Sikileyjar og ítalska meginlandsins. Verkið er tilbrigði við eitt andante - stef.

Þorkell Sigurbjörnsson samdi *Hans tilbrigði* árið 1979 og tileinkaði sænska píanóleikaranum Hans Pålsson. Aðalstef verksins er íslenska þjóðlagið *Kóngurinn ræddi við riddarann Stíg*. Við hvert hinna 14 tilbrigða notar tónskáldið lítið brot úr ljóðinu, líkt því að þau væru líkamspartar riddarans sem var höggvinn í spað í stríðinu. Ég flyt verkið hér til að heiðra minningu Þorkels, eins merkasta tónskálds Íslendinga, en hann lést 30. janúar síðastliðinn.

Sónatan *Das Lebewohl*, sem er betur þekkt undir frönsku nafni *Les Adieux*, er eitt af fáum verkum Beethovens þar sem tónskáldið gefur upp viðfang tónverksins. Undir fyrstu þremur nótum í upphafi verksins stendur „Lebe wohl“ (Vertu sæll), en kaflarnir þrír heita *Vertu sæll - Fjarvera - Endurkoma*. Tónverkið er tileinkað erkihertoganum Rudolph, vini og verndara Beethovens og var samið þegar Rudolph flúði Vínarborg undan herdeildum Napoleons á árunum 1809 – 1810.

Peter Máté

Forleikir, ástardraumar, tilbrigði og kveðja

Sergei Rachmaninoff
1873 – 1943

Prelúdía í gís moll óp. 32 nr. 12
Prelúdía í B dúr óp. 23 nr. 2

Franz Liszt
1811 – 1886

Liebesträume
Legende nr. 2

Þorkell Sigurbjörnsson
1938 – 2013

Hans tilbrigði

Ludwig van Beethoven
1770 – 1827

Les Adieux, sónata óp. 81a
i Das Lebewohl
adagio - allegro
ii Abwesenheit
andante espressivo
iii Das Wiedersehen
vivacissimamente

Prologues, Love Dreams, Variations and Farewell

Rachmaninoff was a master in composing short character pieces for piano, for example *Études-tableaux*, *Moments Musicaux* or *Préludes*. These little works are inexhaustible in ideas and diversity, gems in the piano literature. One feels as if one is entering an art gallery and observing the colorful post-romantic paintings.

Liebesträume (Dreams of Love) are three nocturnes originally written as songs. The texts are by two German poets Ludwig Uhland and Ferdinand Freiligrath and Liszt wrote the text of the poems also in the piano arrangements. Icelandic translations are by Reynir Axelsson and my sincere thanks go to him.

Liszt was a very religious man who was also ordained as a priest towards the end of his life. Many of his works are associated with faith. The two legends of Saint Francis of Paola are among the best known ones for the piano. Legend number two, performed here, describes St. Francis walking on water across the sea of the Messina Channel between Sicily and the Italian mainland. The piece is a variation on a "andante-walking" theme.

Hans Variations by Þorkell (Thorkell) Sigurbjörnsson, written in 1979, were dedicated to the Swedish pianist Hans Pålsson. The theme is an Icelandic folk song about a knight. For each of the 14 variations, the composer uses small fragments of the song as if they were parts of the knight's body which was chopped to pieces in the war. With this performance of the *Hans Variations* I want to honor the memory of Þorkell Sigurbjörnsson, one of Iceland's most important composers.

Sonata *Das Lebewohl*, or better known by its French name, *Les Adieux* is one of the few works of Beethoven where the composer gives a certain program or rather some sort of motto. Under the first three notes at the beginning of the piece is written "Lebe Wohl" (Farewell) and the three movements are called *Farewell - Absence - Return*. The sonata is dedicated to the Archduke Rudolph, Beethoven's friend and patron, and composed when Rudolph fled Vienna before Napoleon's army arrived in the years 1809 -10.

Peter Máté